

Handläggare
Jon Möller
Telefon: 08-508 28 975

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2014-04-08 p.19

Deltagande i externfinansierat projekt om innovativa och hållbara affärsmodeller

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens deltagande i projektet

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöförvaltningen och Exploateringskontoret i Stockholms stad har tillsammans med Göteborgs stad, Malmö stad, Mistra Urban Futures/Chalmers, Swedish Incubators & Science Parks samt de sociala entreprenörerna Retoy AB, Hjärna.Hjärta.Cash och Open ratio den 30 januari 2014 skickat in en ansökan till Vinnovas utlysning ”Utmaningsdriven innovation” för externa projektmedel till en förstudie om innovativa och hållbara affärsmodeller.

Ansökan *Stimulans av innovativ och hållbar konsumtion i städer* gäller finansiering av en förstudie, en så kallad initieringsfas, som om den bli beviljad kommer att pågå under perioden 15 maj 2014 till 30 januari 2015.

Projektets övergripande syfte är att bidra till att minska den negativa miljöpåverkan som den materiella konsumtionen i samhället genererar. Det långsiktiga målet är att det ska etableras fler företag som erbjuder tjänster som uthyrning, utlåning, återanvändning, byteshandel och gemensamt ägande.

Projektet kommer att undersöka vilka olika styrmedel och stimulans som behövs beroende på vilken typ av affärsidé det handlar om samt om vissa områden bör uteslutas i samverkansfasen, t.ex. återanvändning och byte av äldre varor som kan innehålla skadliga kemikalier och dylikt.

Under förstudien/initieringsfasen kommer fokus att vara på idéutveckling och konstellationsbyggande tillsammans med samarbetspartners.

Syftet med förstudien är följande:

a) Stimulera utvecklingen av hållbara affärsmodeller

Undersöka vilka hinder och behov som företag med innovativa affärsmodeller har. Undersöka stöd via befintligt innovationssystem, utveckling av existerande inkubatorverksamheter eller genom nya initiativ som t.ex. innovationsupphandling.

b) Stimulera efterfrågan

Undersöka möjligheterna att stimulera myndigheters, företags och privatpersoners efterfrågan på denna typ av konsumtion. Framst genom att påverka med olika typer av informations- och kommunikationsinsatser samt med styrmedel (t.ex. offentlig upphandling, försäkringslösningar o dyl.).

c) Kunskaps- och nätverksbyggande

Förbereda bildandet av ett gemensamt nätverk och nya mötesplatser som bidrar till ökat kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer. Syftet med detta är att stimulera innovationer, möjliggöra nya samarbeten och etablera en gemensam rörelse.

Vid initieringsfasens slut ska en projektplan vara klar och presentera vilka aktiviteter av mer storskalig karaktär som ska genomföras i projektets följande fas, den så kallade samverkansfasen. För att erhålla fortsatt stöd och mer omfattande finansiering för att kunna genomföra aktiviteterna i samverkansfasen krävs en ny ansökan till Vinnova under våren 2015.

Samverkansfasen förväntas resultera i att:

- Stödverksamhet som riktar sig till denna typ av företag ska ha etablerats.
- Kommunikationskampanjer samt kompetensutveckling inom kommunikation för att stimulera efterfrågan av denna typ av konsumtion har genomförts.
- Sammanställning av styrmedel som stimulerar efterfrågan av denna typ av konsumtion ska ha genomförts.
- En branschorganisation som samlar de olika aktörerna på området har bildats.

Planerad budget för projektets förstudie/initieringsfas är 569 529 kr, varav 470 784 kr är sökt bidrag från Vinnova. Det innebär en 80 % total stödnivå. Miljöförvaltningens och Exploateringskontorets medfinansiering är i form av egen tid inom ramfinansiering. För förvaltningens del uppskattas arbetsinsatsen uppgå till 336 timmar som tas inom budgeten för Klimatsmarta Stockholmare. Enheten för energi och klimat koordinerar ansökan.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är av stor vikt att den föreslagna förstudien genomförs för att öka kunskaperna om innovativa och hållbara affärsmodeller i städer. Många av dagens miljöproblem, bl.a. klimatpåverkan och utsläpp av miljögifter, orsakas av våra konsumtionsmönster. Konsumtion av varor påverkar miljön i flera led - vid råvaruutvinning, tillverkning, transport, användning, underhåll, återvinning och avfallshantering. Om de negativa miljöeffekterna från vår konsumtion ska minska måste konsumtionsmönstren förändras.

En lösning som kan motverka miljöpåverkan från konsumtion är att ersätta konsumtionen av nyproducerade varor till förmån för gemensamt ägda, uthyrda eller begagnade varor. Då kan den negativa miljöpåverkan som genereras vid nyproduktion minska men funktionen kan kvarstå för användaren när den behövs.

Genom att stötta företag med innovativa affärsmodeller som baseras på uthyrning, utlåning, återanvändning, byteshandel och gemensamt ägande, samt stimulera efterfrågan av denna typ av konsumtion kan projektet bidra till att skapa både hållbar tillväxt och mer hållbara konsumtionsmönster.

Städer har en stor potential för dessa typer av verksamheter. Detta tack vare det täta boendet med många människor och aktiviteter på liten yta. Något som också gynnar denna typ av konsumtionslösningar är den ökande användningen av IT och sociala medier, som gör att det är enklare för mindre aktörer och privatpersoner att marknadsföra sig, samordna, planera och administrera sina verksamheter.

Den breda konstellationen av partners i detta projekt möjliggör en förstudie där många olika aspekter kan tas hänsyn till och studeras, vilket är en nödvändighet för att stimulera den här typen av affärsmodeller.

Förvaltningen anser att det är viktigt att samverkansprojekt med egen och extern finansiering kan genomföras. Det ger möjlighet att öka på takten för att nå stadens energieffektiviseringsmål och därmed minska klimatpåverkan. Förvaltningens bedömning är att det fortsättningsvis kommer att finnas möjligheter till att söka fler projekt med extern medfinansiering.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förvaltningen att nämnden godkänner deltagandet i projektet.

SLUT

Bilagor

1. Beskrivning av samarbetspartners i ansökan till förstudien ”Stimulans av innovativ och hållbar konsumtion i städer”.